

SAVON SANOMAT

Irtonumero 1:—

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU
NIIN KAIKKI VAIPUU

N:o 15

(Kaksikymmenkolmas vuosikerta)

Kuopiossa Lauantaina helmikuun 3 päivänä

1940

Ryssän hyökkäykset Laatokan saaria vastaan lyöty takaisin.

Vihollinen tehnyt tuloksettoman hyökkäyksen myös Kannaksella Summan rintamalohkolla.

Raakalaislentäjät pommittaneet jälleen siviiliväestöä useilla paikkakunnilla.

Ryssän eiliset ilmapommitukset.

Vihollisen ilmatointa kotiseudulla eilen, perjantaina, keskittyi Lounais-Suomeen, Kotka-Kouvolaan alueeseen ja Pieksämäen—Kuopion alueeseen.

Eniten riehui vihollinen Lounais-Suomessa, jossa verraten useita paikkakuntia pommittettiin. Ihmishenkien menetysten kannalta oli Porin pommitus tuhoisin, sillä kaupungissa sai tähänastisten tietojen mukaan kymmenkunta siviilihenkiä surmansa. Raumalla, jota myös pommittettiin, lieene yksi henkilö kuollut. Muualla Lounais-Suomessa olivat pommitusten aiheuttamat vauriot vähäiset.

Kotkan—Kouvolaan alueelle suunnatut pommitukset eivät tarkistamattomien tietojen mukaan ole vaatineet ihmisuhreja ja muitakin vauriot jäivät pieniksi. Pieksämäen—Kuopion alueella vihollinen pommitti m.m. molempia paikkakuntia. Pieksämäellä syytti muutamia tulipaloja. Kuopiossa olivat vauriot vähäiset. Ihmishenkien menetyksiä eivät pommitukset tiettävästi täällä aiheuttaneet.

Sotatoimialueella pommittettiin Sortavalaa useaan otteeseen. Kaupungissa syytti useita tulipaloja. Surmansa saaneiden luku supistuu todennäköisesti verrattain pieneksi.

Useita vihollisen koneita ammuttiin päivän kuluessa alas.

Turkin maanjäristysten tuhot.

Lontoo, 2 2. (STT) Lontooseen viimeksi saapuneiden tietojen mukaan on Turkissa tapahtuneessa maanjäristyksessä 35,000 ihmistä menettänyt henkensä ja 200,000 joutunut kodittomaksi. Noin 50,000 taloa on tuhoutunut.

Päämajan tilannetiedotus 1. 2. klo 12:

Maavoimat:

Kannakselta ei uutta. Laatokan koillispuolella hyökkäsi vihollinen 31. 1. useita kertoja joukkojemme miehittämiä Laatokan saaria vastaan, mutta vetäytyi suurta miehukkaa kärsittäkseen takaisin. Lapsia torjuivat joukkomme vihollisen hyökkäykset Sallan ja Petsamon suunnilla. Muualla itärajalla partioimista vilkasta.

Merivoimat:

Meririntamalta ei erikoista ilmoitettavaa.

Ilmavoimat:

Kotiseudulla pommittivat vihollisen ilmavoimat 31. 1. Rovaniemen kauppalaa sekä suorittivat muutamia muita erillisiä lentoja. Tähänastisten tietojen mukaan kuoli pommituksessa parikymmentä siviilihenkiä ja nelisenkymmentä haavoittui. Päivän kuluessa ammuttiin alas kaksi vihollisen lentokoneita.

Päämajan tilannetiedotus 2. 2. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella aloitti vihollinen 1. 2. itäpäässä hyökkäyksen voimakkaan tykistövalmistelun jälkeen asemiamme vastaan Summan rintamalohkolla. Taistelu jatkui myöhään iltaan. Vihollinen heitettiin takaisin. Muualla Kannaksella pääasiassa tykistötoimintaa. Päivän kuluessa vihollinen pudotti lentokoneista useita laskuvarjohyppääjäpartioita, jotka osaksi vangittiin, osaksi tuhottiin. Laatokan koillispuolella teki vihollinen edelleen hyökkäyksiä ballussamme olevia Laatokan saaria vastaan, mutta lyötiin takaisin. Manteleella vilkasta partioimista. Muilta maarintaman osilta ei mitään erikoista ilmoitettavaa.

Merivoimat:

Meririntamalta ei erikoista ilmoitettavaa.

Ilmavoimat:

Kotiseudulla suuntautuvat vihollisen lennot, joiden ohessa suoritettiin pienehköjä pommituksia, Etelä-Suomessa Kymentalaksen sekä Maminan, Loviisan ja Porvoon seuduille. Lounais-Suomessa pommittettiin Hangon—Karjaan—Tammisaaren aluetta. Pohjois-Suomessa pommittettiin Rovaniemen kauppalaa. Tähänastisten tietojen mukaan ovat pommitukset vaatineet siviiliväestön keskuudessa ihmisuhreina yhden kuolleen ja muutamia haavoittuneita. Erikoisen vilkasta oli vihollisen ilmatointa 1. 2. Karjalan Kannaksella. Päivän kuluessa suoritettiin useita ilmatähtelyjä. Tarkistettujen tietojen mukaan ampuivat hävittäjämme ja itäsemmen alas viisi vihollisen konetta. Lisäksi on kolme tarkistamatonta tapausta.

Venäläiset lentäjät haluavat päästä vangeiksi.

Kolme venäläistä lentokonetta tehnyt tahallaan pakkolaskun Latviassa, lentäjiin luultavasti olevansa Suomessa.

Saadun tiedon mukaan on Latviassa venäläisten tukikohtien ulkopuolelle laskeutunut ainakin kolme venäläistä lentokonetta. Yksi niistä, kaksimootorinen pommikone, oli käynyt pommitusmatkalla Suomessa, jossa lentäjät luultavasti laskeutuaan vieläkin olevansa. He olivat laskeutuneet tahallaan, jotta heidät internoitaisiin. Kun he kuultivat olevansa Latviassa, he ehdottivat, että heidät internoitaisiin selläkin. Latvian viranomaisten saatu asiasta tiedon he ilmoittivat siitä venäläisille, jotka tulivat paikalle viiden sitten mukanaan sekä lentäjät että laskeutuessa osaksi rikottu koneen, viittäkymmentä sotilasta.

Ryssät ampuvat Tallinnan edustalla virolaista lentokonetta.

Venäläiset ovat eilen Tallinnan Mitenasatamassa ampuvat ilmatorjuntatykellä virolaista sotilaslentokonetta. Eräs talo on vaurioitunut.

Ryssien tappiot salattu Stalinilta.

Kremlin lähetytysväriä raportteja Suomen rintamalta.

USEITA YLEMPIÄ UPSEEREITA AMMUTTU.

Moskova, 31. 1. (US) Mihaili Njettmin on saatu tietää, on Kremlin komennettu ruotsalainen kiääntäjä nim. Moskovan radion ruotsalainen kuuluttaja, Stalinin ja Molotovin käytettäväksi. He haluavat näet innokkaasti tietää, mitä Tukholman lehdet kertovat Suomen sodasta, puna-armeijasta ja muista sotatilanteeseen liittyvistä asioista. Ennen sodan alkamista ei Kremlissä kiinnitetty Ruotsin lehtien juuri mitään laista huomiota, mutta nyt tutkitaan niitä sitä huolellisemmin.

Ennen sotaa tyydyttiin Kremlissä Tukholman neuvostolähetystön tiedotuksiin. Nyttemmin on osoittautunut, että Leningradin sotilaspiirin esikunta on lähettänyt Kremlin väärätietoja raportteja taistelusta Suomessa, niin että Stalin, Molotov, Voroshilov ja muut neuvostojohtajat eivät ole olleet selvillä puna-armeijan todellisista tappioista. Myös divisioonan tuho oli raportoissa esitetty vähäpätöiseksi tapahtumaksi. Tukholman neuvostolähetystään rva. Kollontayn raportit muodostuivat ilmeisen epämielityksi väkri yllätykseksi Kremlille. Hänen raporttinsa ja Tukholman lehtien tietojen johdosta on Suomea vastaan hyökkäävien neuvostojoukkojen päälliköt kutsuttu Moskovaan antamaan selityksiä. Useita ylempiä upseereita on Kremlissä pidetty neuvottelun jälkeen vangittu ja sitten erotettu tästä ammuttu, ja heti neuvottelujen jälkeen teki Voroshilov aikaisemmin mainitun tarkastusmatkansa Kannaksen rintamalla.

Moskovassa ollaan tyytymättömiä tähänastiseen sodanjohdoton, erityisesti myös siihen, että asianomaisten toimien ja toimintojensa johdosta joukkojen väkijoukko sotamiehiä on palautettu kuolleeksi taistelutanteroilta. (Jatk. 6:lla siv.)

Monen talon "polle" on tänä talvena totuttu uudelleen ihmisiin. Suomalaisen ratsamies vaaralla, taustana Kanko-Karjalan.

Valtiopäivän juhlalliset avajaiset torstaina.

Eduskunnan puhemiesiksi valittiin uudelleen Hakkila, Kalliokoski ja Linkomies.

Tasavallan presidentti: „Orjan iestä ei tämä kansa ole koskaan kantanut ja sentähden se ponnistaa nytkin voimansa elääkseen.“

Presidentti Kallio.

Valtiopäivien juhlalliset avajaiset

Toimitettiin samana päivänä samoin juhlamenoin kuin edellisellä päivänä pidetyt lopettajaiset. Valtiopäivänsäntänsä piti kansanedustaja, teologian tohtori Paavo Virkkunen alpeunaan Ilmestyskirjan värikästä alkunäytelmästä, joka kaikkina alkunäytelmänä esitettiin. Hänin puheissaan kuvaili voittoja, jotka tuovat pelastuksen j.n.e. Istuntonaliansa pidetyksi avajaispuheeksi valtiosääntötoimikunnan puheella: Suomen kansat edustajat! Ensimmäisen kerran maamme historian aikana aloittaa eduskunta työssänsä sodan vallitessa maassamme. Vihollisen lentokoneet levittävät tuhoa ja tuhoa kaikkialla, joten täysin turvallista paikkakuntaa ei ole toistaiseksi maassamme. Mutta eduskunnan työ ja koossalo parlamentaarissa maassa on niin tärkeä, ettei mikään uhka saa estää sen toimintaa. Lausun sentähden teidät, arvokkaat eduskunnan jäsenet tervetulleiksi vastustamaan tehtäväkseen. Minulla oli eilen tilaisuus, jultatessani edelliset valtiosääntötoimikunnan puheita, kuoketalla ulko- ja sisäpoliittisella tilannella. Täällä tilaisuudessa annettiin

jaan on asianmukaisuus luoda keskeiset tulevaisuuden tehtävät. Eduskuntatyön kannalta emme voi nyt suunnitella uusia varoja kysyvää uudistusta. Kun talo palaa, niin täytyy kaikki voimat kiinnittää sammutustyöhön. Ja kun asukuntolaiset miehet ovat rajoittamatta hyökkäykset vihollista vastaan, on kotirintaman hoitotavan ei ainakaan kotoiset askeleet, vaan myös pidettävä yhteisvoimin huolta rintamalla olevien tarpeista. Te, arvokkaat eduskunnan jäsenet, kuulotte tähän rintamantilanteeseen huoltoväkeä, jonka tulee tuntea, mikä nykytietä meillä vaatii. Me olemme joutuneet elämään suurimman kamppailuun, jossa on kysymys maamme ja kansamme tulevaisuudesta, sen vapaudesta tai orjuudesta.

Mutta orjan iestä ei tämä kansa ole koskaan kantanut ja sentähden se ponnistaa nytkin voimansa elääkseen.

Ja miesten rinnalla kantavat maamme naiset nykyään kaksinkertaista taakkaa. Eivät ainostaan lotat, jotka ovat kiinnittävillä aittuilla koko itsenäisyytemme ajan olleet puolustusvoimiamme tukena, ole nyt avustustyössä, vaan myös ne lukemattomat muhkeat järjestöihin kuuluvat ja niiden ulkopuolella olevat naiset, jotka kotona uuraavat ja pitävät sielun elämästä yllä sekä kasvattavat uusia sukupolvia. Ja kaikki kaikki jakavat he asuonensa, ruokansa ja kassan sen siviiliväestön kanssa, jonka on täytyvä vihollista vastaan jättää kotinsa. Näistäkin ennen kaikkea vaatii isänmaaa nyt Marian toimeilaputita ja Marian sydämiä.

Mutta tuo sama henki tulee meidän maassa elämyksin koko kansaamme saikin jillekin, kun tämä koettelemuksen aika kasvaa siviiliväestöä. Sillä on aloitettava uusi rakentustyö sodan tuhoamalla raunioilla. Sillä työssänsä järkevämme kaikki voimat. Mutta ennen kaikkea tulee meidän eläytyä se kansamme yhteisluottelu ja rakentava yhteiskunnallinen miel, joka nyt vaaran hetkellä on voimassamme.

(Jatk. 6:lla siv.)

Pari kuvaa pohjoisen rintaman sotilaselämästä. Vasemmalla avariahetki telassa ja oikealla radioportteri haastattelu miehiä.